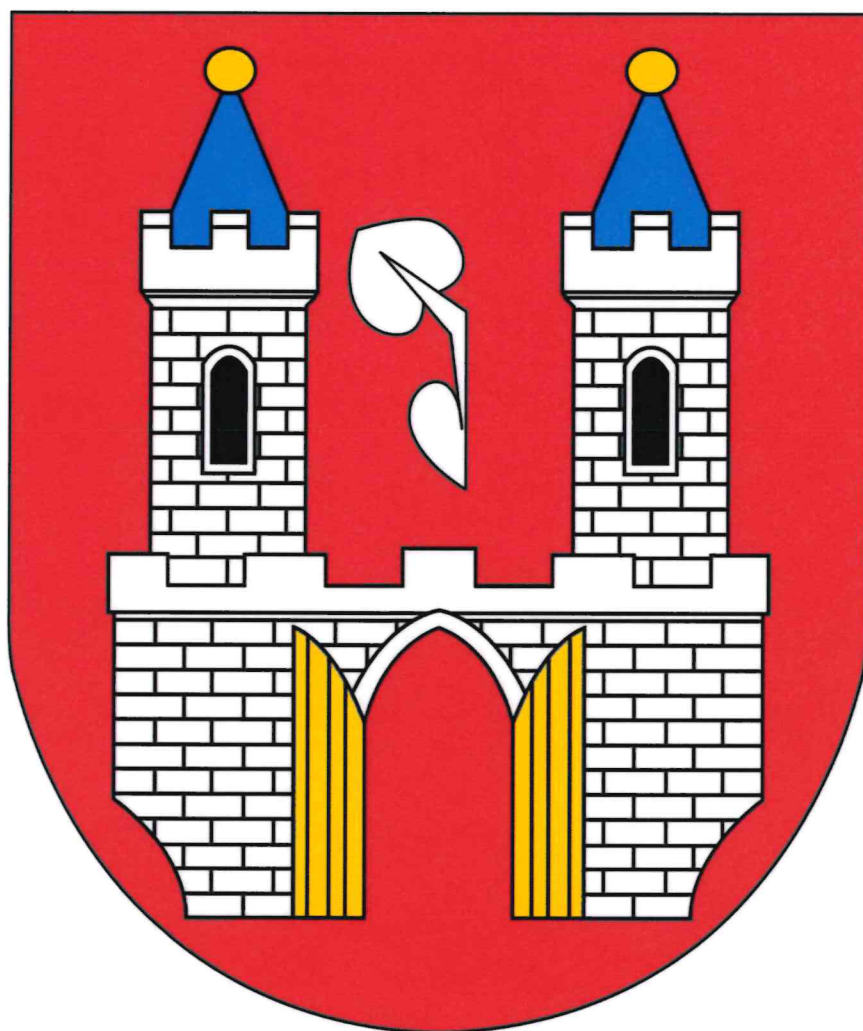

Strategický plán rozvoje obce Pňovany

2026 – 2030

Obsah

Seznam zkratk	2
Úvod	3
1. Analytická část.....	4
1.1 Charakteristika obce.....	4
1.1.1 Obecné a kontaktní údaje	4
1.1.2 Správní úřady s působností pro obec Pňovany	4
1.1.3 Stručná historie obce	5
1.1.4 Poloha a území.....	6
1.1.5 Obyvatelstvo	7
1.1.6 Technická infrastruktura	8
1.1.7 Komunikace a dopravní obslužnost	8
1.1.8 Školství	9
1.1.9 Zdravotní a sociální služby	9
1.1.10 Kultura a volný čas.....	9
1.1.11 Spolky a kluby	9
1.1.12 Památky	9
1.1.13 Služby a obchody v obci.....	9
1.2 Východiska pro návrhovou část - SWOT analýza	10
2 Návrhová část	11
2.1 Strategická vize.....	11
2.2 Opatření a aktivity	11
2.3 Podpora realizace programu.....	13

Seznam zkratk

čOV	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
LAU	Local administrative unit – místní správní jednotka
NUTS	Nomenclature of Units for Territorial Statistics – územní celek vytvořený pro statistické účely Eurostatu
RD	Rodinný dům
VO	Veřejné osvětlení

Úvod

Strategický plán rozvoje obce je základním strategickým dokumentem budoucího rozvoje obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích a v novele č. 418/2023 Sb. zákona o obcích. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Je hlavním podkladem pro zpracování rozpočtu, přípravu projektů a rozhodování zastupitelstva. Tento dokument definuje vizi a cíle rozvoje obce Pňovany na období 2026 - 2030. Slouží jako vodítko pro samosprávu obce, podnikatelské subjekty a občany, a pomáhá koordinovat aktivity vedoucí k naplnění stanovených cílů. Cílem tohoto dokumentu je vytvořit stručnou charakteristiku obce, její aktuální zhodnocení a formulování představ, vizí a myšlenek o jejím rozvoji do roku 2030. Hlavním posláním je udržitelný a komplexní rozvoj obce s ohledem na ekonomické, sociální a jiné možnosti či bariéry.

1. Analytická část

1.1 Charakteristika obce

Poměrně rozsáhlé území obce se nachází na jižním břehu přehrady Hracholusky až po silnici II/605. Krajina na území obce je mírně zvlněná v nadmořské výšce cca 400 – 500 m. n. v. Krajina je bez výrazných dominant. Jejím charakteristickým prvkem je údolní niva řeky Mže s příkrými zalesněnými svahy a častými skalními výchozy. Dnes je sevřené údolí z větší části zaplněno vodní nádrží Hracholusky. Do krajiny se otevírá mírným svahem jen v oblasti Rájova. Z hlediska urbanistické struktury je centrem území obce sídlo Pňovany. V krajině je doplňují menší osady Chotěšovičky a Rájov a řada samot. Rozsáhlá je výstavba rekreačních objektů, většinou soukromých rekreačních chat na břehu Hracholuské přehradní nádrže. Na území obce se nachází celkem na 658 rekreačních chat, řada objektů hromadné rekreace a autokemp.

1.1.1 Obecné a kontaktní údaje

Název obce	Obec Pňovany
IČ	00258261
Status	obec
Okres	Plzeň-sever
Kraj	Plzeňský
Počet katastrů	2
Místní části	4
Pošta	330 33 Město Touškov
Název úřadu	Obecní úřad Pňovany
Adresa	Pňovany 171
Email	obec@pnovany.cz
Web	www.pnovany.cz
Telefon	377 914 111
Starosta	Ing. Miroslav Hůla

1.1.2 Správní úřady s působností pro obec Pňovany

Úřad obce s rozšířenou působností	Městský úřad Nýřany	Město Nýřany, Benešova třída 295, 330 23 Nýřany
Finanční úřad	Finanční úřad pro Plzeňský kraj – územní pracoviště Plzeň - sever	nám. Českých bratří 8, 301 00 Plzeň
Katastrální úřad	Katastrální úřad pro Plzeňský kraj, Katastrální pracoviště Plzeň	Radobyčická 12, 301 00 Plzeň
Okresní správa sociálního zabezpečení	Okresní správa sociálního zabezpečení Plzeň	Goethova 10, 301 00 Plzeň

Hygienická stanice	Krajská hygienická stanice Plzeňského kraje, územní pracoviště Plzeň - sever	Skrétova 15, 301 00 Plzeň
Matrika	Městský úřad Město Touškov	Dolní náměstí 1, 330 33 Město Touškov
Policie ČR	Obvodní oddělení policie Město Touškov	Dolní náměstí 1, 330 33 Město Touškov
Pozemkový úřad	Státní pozemkový úřad pro Plzeňský kraj – pracoviště Plzeň - sever	Nám. Generála Píky 8, 326 00 Plzeň
Veterinární správa	Krajská veterinární správa pro Plzeňský kraj	Družstevní 13, 301 00 Plzeň
Úřad práce	Úřad práce ČR, kontaktní pracoviště Plzeň - sever	Kaplířova 7, 301 00 Plzeň

1.1.3 Stručná historie obce

Obec Pňovany (původně také nazývaná Pňetluky, Pňov, Pňevany, Piňovany, něm. Piwana, Piwona) leží 8,5 km severovýchodně od města Stříbra v nadmořské výšce 425 metrů a rozkládá se na 18,42 km². Název vsi byl patrně odvozen od staročeského substantiva peň (kláda, špalek).

První písemná zmínka o vsi pochází z roku 1205, kdy benediktinský klášter v Kladrubech směnil část majetku zahrnující i Pňovany s cisterciáckým klášterem v Plasích. Nedlouho poté jsou Pňovany uváděny pod světskou správou. V letech 1239–1242 patřily Benešovi z Pňovan, po něm je převzal jeho bratr Vavřinec. V roce 1379 byla ves rozdělena mezi Jana a Václava, potomky neznámého majitele. O tři roky později přešla do vlastnictví Viléma z Pňovan. Následnými držiteli byl k roku 1407 Roman, k roku 1420 Herek a v roce 1487 Racek z Pňovan.

Koncem 15. století získali Pňovany páni z Říčan, což byla starobylá česká šlechtická rodina. Poprvé jsou uvedeni v listině Ferdinanda I. z roku 1545, kdy byla ves na žádost Oldřicha z Říčan povýšena na městečko. Pňovany získaly právo pečetit zeleným voskem, užívat městský znak a provozovat řemesla. V 17. a 18. století byly Pňovany střídavě označovány jako městečko i ves, od 19. století pak výlučně jako ves.

Znakem pro Říčanské z Pňovan se stal erb skládající se z červeného štítu s bílou branou, stínkami, otevřenými vraty, dvěma věžemi a mezi nimi půldruhého leknínového listu.

Říčanští Pňovany dvakrát prodali a v roce 1710 naposled zpět nabyli. V roce 1712 koupil Pňovany Volf Bedřich Perglár z Perglasu. Za správy Perglerů z Perglasu byl v Pňovanech pravděpodobně v místě někdejší tvrze, na jižním břehu Tržního rybníka, postaven v polovině 18. století barokní zámek. Zámek byl následně v držení rodů Širntyngarů, Stadionů a Macenauerů.

Na severním břehu rybníka se patrně již počátkem 18. století vytvořil židovský sídelní okrsek. Nejpočetnější byla židovská obec v roce 1793, kdy zde žilo deset rodin. V obci se nachází kostel sv. Anny, který je původně gotickou stavbou z konce 14. století. Kostel byl následně v 2. polovině 17. století přestavěn v renesančním stylu.

V roce 1848 byla spolu s poddanstvím zrušena i vrchnostenská správa, která však vykonávala úřední činnost do roku 1850. Na katastrálním území obce se nacházela přidělená místa Český mlýn (Böhmischmühle), Beránčí Dvůr (Hammelhof), Nový Dvůr (Neuhof), mlýn Velečka (Welletschkamühle) a Wolfshäuseln. Ke konci 20. století je uváděna ještě cihelna (Ziegelhaus) a Ovčín (Schafhütte). Poštovním úřadem náležely Pňovany do Úlic, farním úřadem do Jezné, kam také docházely děti do německé obecné školy. Dvoutřídní německá škola v Pňovanech byla zřízena k roku 1894.

Vývoj vsi byl v roce 1919 poznamenán rozsáhlým požárem, který zničil její jádro. Na jeho obnově se začalo pracovat ještě v témže roce, což dokládají dochované stavební plány.

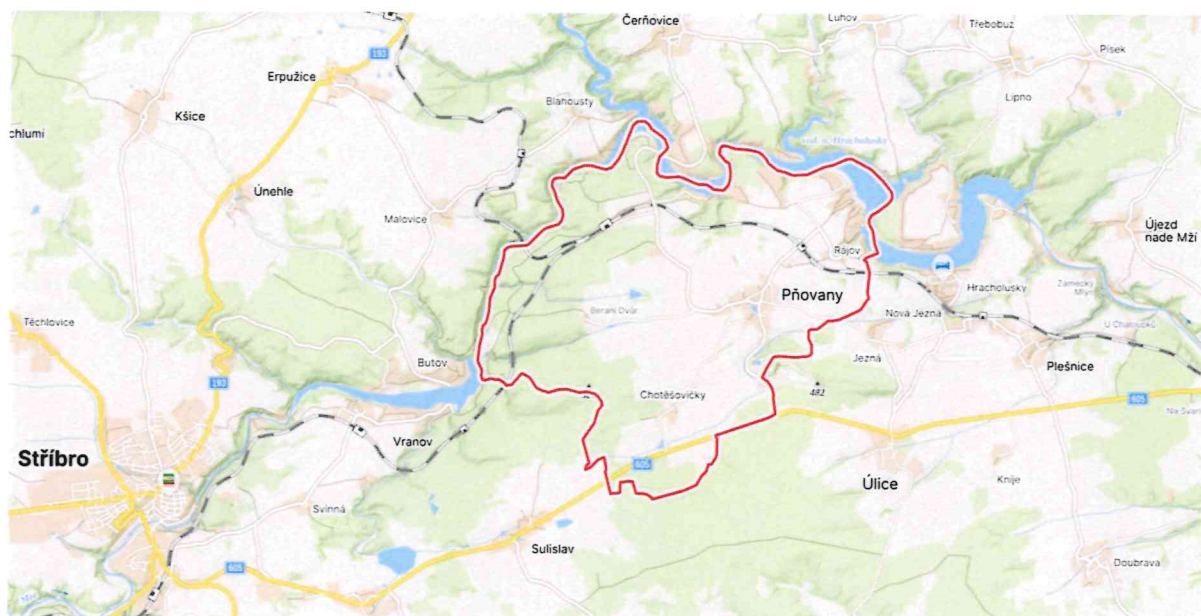
V roce 1921-1923 byl v Pňovanech postaven Národní (kulturní) dům. Od roku 1924 byla v Národním domě umístěna knihovna s 3 540 svazky. Také zde sídlila četnická stanice. Roku 1921 byla založena ovocná školka v Pňovanech. V roce 1924 byl v Pňovanech založen český divadelní ochotnický spolek a v roce 1926 byla založena tělovýchovná jednota Sokol.

Po uzavření Mnichovské dohody v roce 1938 se Pňovany staly součástí Říšské župy Sudety. Po roce 1945 navázali na svou činnost požárníci, kteří si v roce 1957 předělali židovskou synagogu na požární zbrojnicu. V roce 1946 byla zahájena těžba a úprava kamene v kamenolomu. V letech 1951-1952 bylo v Pňovanech založeno Jednotné zemědělské družstvo. V roce 1953 byl sál Národního domu předělán na kino, bylo vybudováno podium a roku 1974 přísálí. V září 1986 začaly práce na nové škole v Pňovanech a 1. 9. 1990 byla škola slavnostně otevřena.

Pod obec Pňovany v současnosti patří také přidružené části Rájov a Chotěšovičky a ostatní lokality jako jsou Nový Dvůr, Beraní Dvůr, Valečkův Mlýn a Český Mlýn.

1.1.4 Poloha a území

Obec Pňovany leží v okrese Plzeň – sever a ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Nýřany, od kterých je vzdálena 14 kilometrů. Další významné město v okolí je Plzeň (25 km). Vzdálenost od hlavního města Prahy je 122 km. Obec má 2 místní části a je tvořena 2 katastrálními územími (k. ú. Pňovany a k. ú. Dolany u Stříbra).

Obr. 1: Poloha obce Pňovany a její katastr

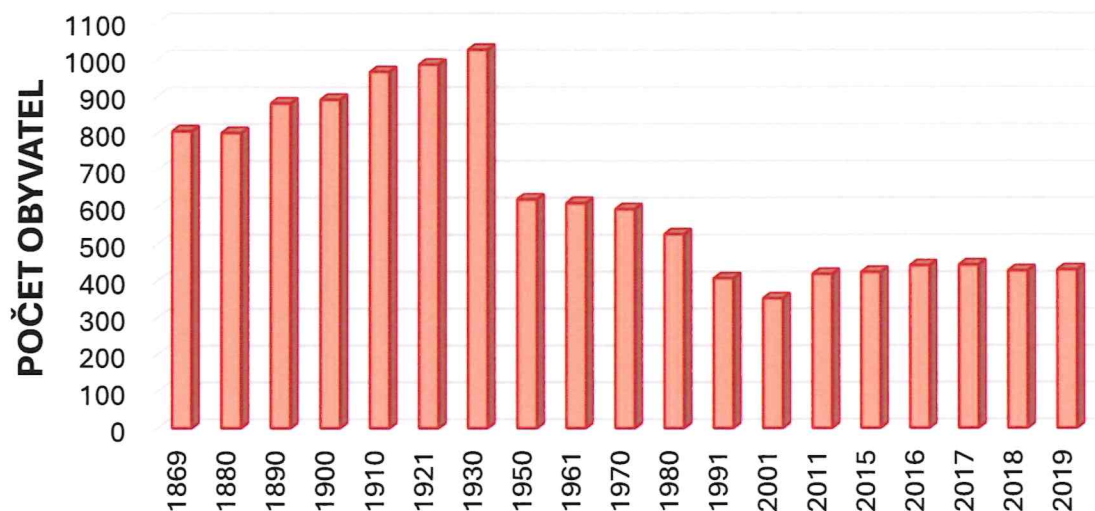
Tab. 1: Obec Pňovany v rámci administrativních jednotek EU

NUTS 1	Česká republika
NUTS 2	Západní Čechy
NUTS 3	Plzeňský kraj
LAU 1	okres Plzeň-sever
LAU 2	Pňovany

1.1.5 Obyvatelstvo

Tab. 2: Vývoj počtu obyvatel v letech 2020 – 2024 (zdroj ČSÚ)

		2020	2021	2022	2023	2024
Počet obyvatel celkem		441	433	521	505	476
Podle pohlaví	muži	219	219	263	257	245
	ženy	222	214	258	248	231
Podle věku (let)	0-14	64	67	73	79	63
	15-64	272	260	325	313	298
	65 a více	105	106	123	113	115
Průměrný věk		45,3	45,3	45,5	44,9	46,3

Obr. 2: Historický vývoj počtu obyvatel v obci Pňovany (zdroj ČSÚ)

1.1.6 Technická infrastruktura

V obci je vybudován vodovod, splašková kanalizace s čistírnou odpadních vod (ČOV) a plynofikace. Na území obce je rozvedeno veřejné osvětlení s rozhlasem. Veřejné osvětlení bylo v roce 2025 rekonstruováno, kdy byly vyměněny staré výbojkové lampy za LED lampy. Veřejné osvětlení bylo v některých částech rovněž rozšířeno. Obec nedisponuje centrálním zdrojem tepla – budovy jsou vytápěny různorodě (plynem, elektřinou, tepelnými čerpadly, pevnými palivy). Územím obce vede telefonní přípojná síť. Do obce je rovněž přiveden bezdrátový internet poskytovaný spolkem Pilsfree.

V obci se nacházejí kontejnery na tříděný odpad. Likvidace komunálního, nebezpečného, velkoobjemového a biologicky rozložitelného odpadu je zajišťována ve spolupráci s odbornými firmami pomocí mobilního svozu.

1.1.7 Komunikace a dopravní obslužnost

Obcí Pňovany procházejí komunikace III. třídy, které jsou ve správě Plzeňského kraje. Napojení na dálniční síť je nejbližší u Nýřan na dálnici D5. Dopravní obslužnost obce je zajištěna autobusovou i vlakovou dopravou. Místní komunikace nejsou v dobrém stavu a vyžadují rekonstrukce. Na hlavní silnici u vjezdu do obce u školy je nainstalováno měření rychlosti.

Územím obce prochází páteřní cyklotrasa č. 37 Plzeň-Pňovany-Stříbro-Železná.

Obcí prochází hlavní, červeně značená turistická trasa Plzeň-Chotíkov-Čemíny-Újezd nade Mží-Jezná-Pňovany-Stříbro.

Územím obce prochází severně od zastavěného území hlavní železniční trať č. 178 Plzeň-Stříbro-Cheb. Z ní odbočuje severním směrem trať č. 177 Pňovany-Konstantinovy Lázně-Bezručice.

1.1.8 Školství

V obci je mateřská škola s kapacitou 54 dětí a I. stupeň základní školy. Druhý stupeň základní školy je zajištěn spádovostí ve Městě Touškově.

1.1.9 Zdravotní a sociální služby

Zdravotní služby jsou zajišťovány zdravotnickým střediskem v Kozolupech, v Plzni nebo Stříbře. V místě není žádná služba sociální péče, tuto oblast zabezpečují soukromé subjekty sociálních a zdravotních služeb prostřednictvím poskytovaných služeb.

1.1.10 Kultura a volný čas

V obci se nachází kulturní dům se společenským sálem, ve kterém se pořádají plesy, zábavy, koncerty, divadelní představení, výtvarné dílny a ZŠ využívá sál k hodinám tělesné výchovy. V obci se nachází také fotbalové a dětské hřiště s posilovacími prvky, které mohou využít i dospělí. Dále pak dvě zrekonstruovaná víceúčelová hřiště.

Tradiční akce pořádané v obci: slavnosti obce, masopust, dětský den, Benátská noc, pálení čarodějnic a stavění máje, rozsvícení vánočního stromu, školní besídka, pouť sv. Anny.

1.1.11 Spolky a kluby

V obci působí několik spolků a klubů, které se podílejí na pořádání společenských akcí v obci. Spolky a kluby působící v obci jsou: Tělovýchovná jednota Sokol Pňovany, Sbor dobrovolných hasičů Pňovany s výjezdní jednotkou, Myslivecký spolek Pňovany, Český svaz včelařů – základní organizace Pňovany a Střelecký klub Pňovany.

1.1.12 Památky

Mezi nejvýznamnější památky v katastru obce Pňovany zejména patří:

- barokní zámek z poloviny 18. století
- kostel svaté Anny - původně gotická stavba z konce 14. století přestavěná v 2. pol. 17. století
- židovský hřbitov z 19. století

1.1.13 Služby a obchody v obci

V obci jsou pro obyvatele zajištěny následující služby:

- Obchod se smíšeným zbožím
- Kadeřnictví
- Drobní řemeslníci

1.2 Východiska pro návrhovou část - SWOT analýza

Silné stránky

- Poloha obce (dojezdová vzdálenost do Plzně, Stříbra, Nýřan)
- Přijatelná úroveň dopravní zátěže – klidná lokalita pro bydlení
- Dopravní obslužnost (vlak, autobus)
- Zájmové spolky
- Základní a mateřská škola Pňovany
- Infrastruktura (plyn, voda, kanalizace)
- Příjemné životní prostředí v důsledku neexistence průmyslových podniků v obci
- Sportovní a kulturní akce pro děti a dospělé

Slabé stránky

- Nedostatečná nabídka zaměstnání
- Omezená nabídka zařízení pro volnočasové aktivity v zimním období
- Nedostatečná autobusová doprava a vzdálenost vlakové zastávky
- Nutné dojíždění za lékařskou péčí, službami, vzděláním a prací
- Chybějící péče a služby pro seniory
- Rozlehlost katastru obce s mnoha rekreačními objekty – zvýšené náklady na budování a provoz infrastruktury
- Některé pozemky klíčové pro další rozvoj nejsou ve vlastnictví obce
- Špatný technický stav řady místních komunikací a chodníků

Příležitosti

- Turisticky atraktivní oblast k rozvoji služeb
- Možnost výstavby rodinných domů a bytů či rekonstrukce starých
- Možnost čerpání finančních prostředků z různých národních a evropských dotačních programů
- Vybudování obecních startovacích bytů nebo bytů pro seniory v budově bývalého zámku
- Zlepšení stavu místních komunikací a chodníků
- Vybudování sběrného dvora

Hrozby

- Odliv mladých lidí do měst a lépe vybavených obcí
- Stárnutí populace
- Zánik drobných živnostníků
- Nedostatek financí na údržbu obecního majetku

- Zhoršení stavu komunikací zejména v rekreační oblasti z důvodu vyšší dopravní zátěže
- Nezájem občanů o dění v obci

Z výše uvedené SWOT analýzy vyplývá, že obec Pňovany má velký potenciál k dalšímu rozvoji. Na eliminaci slabých stránek obec průběžně pracuje. Uvedené hrozby je potřeba mít na paměti a nepodceňovat možnost jejich výskytu.

2 Návrhová část

2.1 Strategická vize

Obec Pňovany a její místní části se nachází v západních Čechách v bezprostřední blízkosti Hracholuské přehrady, ale stranou od hlavních dopravních tahů a větších měst a center. Pracovní příležitosti a dostupnost služeb jsou tak pro obyvatele ztíženy. Hlavní strategické vize obce tedy je zachovat či rozšířit dostupnost současných základních služeb v obci. Pro dosažení těchto vizí bude nutné zvýšit atraktivitu obce pro mladé rodiny tak, aby se obec nevylidňovala a byl zachován nebo navýšen stávající počet obyvatel. Jedině tak bude zajištěna dlouhodobá udržitelnost obce. Cílem je vytvoření trvale rostoucí obce plně využívající všech jejích výhod a občanského vybavení. Mezi strategické vize pro zvýšení atraktivity obce k bydlení lze zahrnout:

- Vybudování nové nebo zlepšení stávající technické a dopravní infrastruktury obce
- Podpora mateřské a základní školy, tak aby byla zachována možnost vzdělávání dětí v místě bydliště
- Podpora komunitního života a sounáležitosti obyvatel
- Zlepšení občanské vybavenosti – rozšíření podmínek pro volnočasové aktivity, rekonstrukce budov, výstavba nových RD a revitalizace veřejných prostranství

2.2 Opatření a aktivity

Tato kapitola vytyčuje dílčí opatření a aktivity k naplnění stanovených vizí a stanovují směr pojetí řešení jednotlivých témat. Jednotlivé aktivity reflektují a navazují na definované problémy a potřeby občanů obce. Jejich záměrem je dosažení žádoucího stavu v obci do konce platnosti tohoto dokumentu.

Vybudování nové nebo zlepšení stávající technické a dopravní infrastruktury obce

- Oprava místních komunikací (zejména do Chotěšoviček a na Beraní dvůr)
- Znovuobnovení cesty Rájov – Jezná
- Oprava dalších místních komunikací na celém katastru obce zejména v rekreační oblasti
- Zřízení kamerového systému v obci Pňovany

- Oprava stávajících chodníků a vybudování nového chodníku z Přovan směrem na železniční zastávku
- Vybudování sběrného dvora
- Implementace tzv. SMART řešení pro řízení chodu obce

Podpora mateřské a základní školy, tak aby byla zachována možnost vzdělávání dětí v místě bydliště

- Rekonstrukce střechy školy
- Revitalizace školní zahrady
- Zajištění provozního chodu školy

Podpora komunitního života a sounáležitosti obyvatel

- Podpora akcí pro děti i dospělé, které se v obci konají a umožňují setkávání všech obyvatel
- Podpora místních spolků

Zlepšení občanské vybavenosti – rozšíření podmínek pro volnočasové aktivity

- Budování míst k odpočinku jako je park pod obchodem se smíšeným zbožím a dalších odpočinkových míst
- Revitalizace a rozšíření herních prvků dětského hřiště
- Vytvoření turisticky zajímavých míst

Pořízení nové techniky

- Nákup potřebného příslušenství k obecnímu traktoru
- Nákup techniky k údržbě zeleně, komunikací a veřejného prostranství

Rekonstrukce budov a revitalizace veřejného prostranství

- Rekonstrukce objektů bývalého zámku, teletníku, obecního úřadu a hasičské zbrojnice
- Revitalizace zámeckého parku
- Revitalizace návsi
- Rekonstrukce a revitalizace prostranství bývalého statku
- Rekonstrukce stávajících obytných budov

2.3 Podpora realizace programu

Tento dokument shrnuje jak základní strategické vize obce, tak dílčí cíle a priority. Byly stanoveny konkrétní aktivity směřující k jejich naplnění. V rámci úspěšného dosažení všech cílů bude nutné dostatečně informovat veřejnost a zapojit ji co nejvíce do rozvoje obce.

Obec Pňovany je obcí s velkým potenciálem rozvoje. Jedná se o tradiční, venkovskou obec. Většina obyvatel jsou starousedlíci, všichni se dobře znají a v obci panuje určitá sounáležitost a kulturní život, o čemž svědčí i množství konaných akcí. Vedení obce dbá na to, aby docházelo k rozvoji obce přirozeným způsobem. Připravované projekty jsou jak z oblasti rozšíření občanské vybavenosti, tak se také nezapomíná na, v současnosti velmi diskutované, životní prostředí.

Z hlediska dopravní a technické infrastruktury si obec stanovila smysluplné projekty, které povedou ke zkvalitnění stávající situace v obci, jako je oprava místních komunikací a chodníků. Pro relaxaci má vedení obce za cíl vybudovat a revitalizovat odpočinkové zóny v zámeckém parku a nového parku pod obchodem se smíšeným zbožím. Realizací projektů obsažených ve strategickém dokumentu dojde k vytvoření atraktivních míst k aktivnímu odpočinku a relaxaci jak pro místní občany, tak také pro návštěvníky obce.

V návrhové části si obec stanovila konkrétní aktivity k naplnění vize obce, která má za cíl z obce Pňovany vytvořit příjemné a atraktivní místo pro život. K tomu účelu slouží právě tento strategický dokument, který je zároveň pomůckou při strategickém řízení rozvoje obce.

Garantem a subjektem zodpovědným za realizaci tohoto programu rozvoje obce Pňovany je zastupitelstvo obce, které průběžně monitoruje a aktualizuje tento strategický dokument.

Dokument „Strategický plán rozvoje obce Pňovany 2026 – 2030“ byl schválen zastupitelstvem obce Pňovany dne 25.11.2025 usnesením č. 10/2025.

Složení zastupitelstva ke dni projednání a schválení dokumentu:

- Ing. Miroslav Hůla
- doc. Ing. Tomáš Blecha, Ph.D.
- Irena Krýdová
- JUDr. Jan Kafka
- Magdalena Šikýřová
- Bc. Andrea Blažková
- Ing. Pavel Hrdonka
- Miloš Pokorný
- František Ptáčník

doc. Ing. Tomáš Blecha, Ph.D.
místostarosta

Ing. Miroslav Hůla
starosta